Aantekeningen naar aanleiding van het overleg van 14 november 2007 met wethouder Gehrels inzake de zwamperikelen van Felix Meritis

Aanwezig:
Wethouder Kunst en Cultuur:
Dienst Maatschappelijke Ondersteuning DMO:
Bureau Monumenten & Archeologie Amsterdam BMA:
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam OGA:
Bestuursdienst Financiën:
Bestuursdienst Bestuursadviseur:
Bestuur Felix Meritis Beheer FMB:

5.1, 2, e

Wethouder Gehrels geeft aan dat de brief van FMB van 25 oktober 2007 aan de wethouders Van Poelgeest en Gehrels in de vergadering van het College van B&W van 13 november 2007 is gemeld en door het College wordt opgevat als een brief aan het gehele College. Dat is ook de reden dat dit uitgebreide ambtelijk gezelschap aan tafel is gevraagd.

5.1, 2, e geeft desgevraagd een korte toelichting op de stand van zaken. Felix Meritis is in 1982 door de gemeente verworven. Het is gebleken dat bij de restauratie in 1983-1984 fouten zijn gemaakt waardoor de zwam onvoldoende is bestreden. In 1996 is (met terugwerkende kracht tot 1992) het geheel in erfpacht uitgegeven aan FMB. In 1996 is door de Stichting Monumentenwacht Noord-Holland een inspectie uitgevoerd waarin weliswaar gewag werd gemaakt van plaatselijke “aantasting door vocht”, maar waarin geen melding werd gemaakt van zwam.

Tijdens de huidige restauratie is aan het eind van de fase die voor dit jaar was gepland door de aannemer geconstateerd dat de zwam nog steeds voortwoekert in de draagconstructie, de plafonds en de wanden. Inmiddels is door een erkend bureau onderzoek gedaan naar de feiten en de wijze van bestrijden. Door de aannemer die de restauratie uitvoert is op basis van het plan van aanpak een begroting gemaakt die sluit op circa € 1,3 – 1,4 miljoen.
Voor de huurder Felix Meritis Foundation (FMF) betekent dat tot mei volgend jaar twee zalen buiten gebruik moeten blijven (zo is bijvoorbeeld de Nacht van het debat met NRC Handelsblad afgezegd!) en dat tijdens de vijf tot zes maanden durende laatste fase van de restauratie (inclusief de zwambestrijding) het gehele gebouw buiten gebruik moet worden gesteld.
Door FMF is een berekening gemaakt van de schade wegens het afzeggen van lopende contracten en inkomstenderving tijdens de langduriger restauratie. De totale kosten/inkomstenderving van FMF bedragen € 0,6 miljoen.
In totaal bedraagt de schade als gevolg van de zwam derhalve € 1,9 – 2,0 miljoen.
De schade kan niet worden gedekt uit de lopende begrotingen van FMB en FMF. FMB heeft strikte financiële kaders vanwege de lopende gemeentegarantie en FMF heeft op een jaaromzet van circa € 2 miljoen circa € 120.000 subsidie en dekt de rest van de kosten uit de (commerciële) exploitatie.

Wethouder Gehrels geeft aan dat de gemeente zal onderzoeken welke verantwoordelijkheid zij heeft als voormalig eigenaar van het pand en geeft daarnaast aan dat Felix Meritis ook voor de gemeente een belangrijke rol speelt in de stad. ~~Dat houdt overigens niet in dat de gemeente het volledige schadebedrag zal kunnen dekken.~~ Wethouder Gehrels verzoekt aan te geven welke andere bronnen door FMB en FMF zijn c.q. worden aangeboord om het financiële gat te dekken.

5.1, 2, e en 5.1, 2, e melden dat zij samen op 8 november jongstleden overleg hebben gevoerd met de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM). Gebleken is dat het in het kader van de “Regeling rijkssubsidiëring wegwerken restauratieachterstanden” (RRWR) wellicht mogelijk is een bijdrage in de subsidiabele kosten van 70% te krijgen. Voorwaarde is dat de subsidiabele kosten niet minder bedragen dan € 1 miljoen en niet méér dan € 3 miljoen. Het ziet er naar uit dat van de genoemde kosten van € 1,9 – 2,0 miljoen circa € 1,0 – 1,1 miljoen subsidiabel zou kunnen zijn. Ursula 5.1, 2, e van BoWoTo heeft inmiddels aangegeven dat het er naar uitziet dat de voorgenomen aanpak valt binnen de bepalingen van de restauratievergunning c.q. het onderhoud zodat geen nieuwe vergunning nodig is, hetgeen een vereiste is voor de

subsidieaanvraag in het kader van de RRWR. De aanvraag wordt in overleg tussen FMB, BMA en RACM o esteld en moet voor 31 december 2007 ingediend zijn.
5.1, 2, e geeft aan dat ook de verzekering is ingeschakeld. Hoewel er geen verzekering is tegen zwamvorming zou er wellicht wel een beroep kunnen worden gedaan op bijvoorbeeld lekkage die de oorzaak zou kunnen zijn van de zwamvorming. Het zou dan kunnen zijn dat de gevolgschade (zwam) ook - al dan niet gedeeltelijk - gedekt is. Verzekeraar ABN AMRO heeft de zaak in behandeling en heeft een expert ingeschakeld voor het bepalen van de oorzaak en de omvang van de schade.
Voorts zullen door FMB diverse fondsen worden gevraagd een bijdrage te leveren. Gedacht wordt aan de Postcode Loterij, het VSB-fonds (zij het dat dit fonds al een aanzienlijke bijdrage aan FMF heeft toegezegd voor licht en geluidsinstallaties) , Prins Bernhard Cultuurfonds en dergelijke.

Wethouder Gehrels adviseert om ook een aanvraag neer te leggen bij de Provincie (gedeputeerden 5.1, 2, e en 5.1, 2, e en een afschrift daarvan te sturen aan de Commissaris van de Koningin Harry Borghouts.

Desgevraagd geeft 5.1, 2, e aan dat de kosten van de restauratie tot nu toe volledig binnen de geplande budgetten zijn gebleven (met uitzondering uiteraard van de zwamperikelen en dat de verwachting is dat de begroting van de kosten van de zwambestrijding realistisch is. 5.1, 2, e geeft aan dat de restauratiekosten nauwgezet gevolgd worden, mede omdat jaarlijks – in het kader van de gemeente arantie – versla moet worden gedaan aan B&W over de financiële voortgang.
Op de vraag van 5.1, 2, e antwoorden 5.1, 2, e en 5.1, 2, e dat er geen enkele reden is om te veronderstellen dat het risico voor de gemeente in het kader van de garantstelling is toegenomen. Uiteraard moet dan wel een oplossing gevonden worden voor de financiële gevolgen van de zwamperikelen. Wel is het zo dat FMF aan FMB heeft gevraagd om ondersteuning van de liquiditeiten. FMB overweegt om de huurbetalingsverplichting van FMF voor december 2007 en januari 2008 op te schorten teneinde de liquiditeitspositie van FMF te versterken. Van kwijtschelden kan vooralsnog geen sprake zijn.

Afgesproken wordt dat er binnen drie tot vier weken een volledig rapport ligt met een complete financiële onderbouwing van de kosten, de inkomstenderving en de mogelijke dekking uit verschillende bronnen. Wethouder Gehrels wijst 5.1, 2, e van het OGA aan als centraal aanspreekpunt in deze kwestie. Wethouder Gehrels zal op 15 november 2007 aan de raadscommissie verslag doen van dit gesprek en de raadsleden melden dat FMB helaas verhinderd is bij die vergadering aanwezig te zijn, maar graag bereid is nadere toelichting te geven.

Amsterdam, 14 november 2007